

KURJER CZĘSTOCHOWSKI

Niezależny dziennik polityczny, społeczny, gospodarczy i literacki.

Redakcja i Administracja: Częstochowa, ul. Najśw. Panny Marji 41. Telef. Nr 6.

Ceny ogłoszeń: za wiersz milimetryowy przed tekstem 1 złoty, w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Drobne ogłoszenia po 5 gr. za wyraz. Najmniej 50 gr.
Rękopisów nadesł. Redakcja nie zwraca. Redaktor przyjmuje od g. 6—7 w.

**Prenumerata miesięcznie wynosi zł. 2
zamięscowa zł. 2.50**

Wykrycie zamachu na polskie składy amunicji w Gdańsku

Gdańsk. — Rząd polski otrzymał w ostatnich czasach informacje, że elementy wyrotowe w Gdańsku zamierzały zorganizować zamach na półwysep Westerplatte, gdzie znajdują się składy amunicyjne i materiałów wojskowych pod ochroną niewielkiego oddziału wojsk polskich.

W związku z tem dziś zarządzone zostało czasowe wzmocnienie tego oddziału.

Komisarz gen. Rzpłitej zawiadomił o tem zarządzeniu Wysokiego komisarza Ligi Narodów.

Złotemu nic nie grozi w związku z krachem bankowym w Ameryce.

Warszawa. — Ze sprawozdania Banku Polskiego na dzień 1 marca wynika, że Bank Polski na zabezpieczenie złotego dysponował zapasem złota w kwocie 513 milionów złotych w złocie, a tylko 18,8 milionami złotych w walutach i dewizach zagranicznych, t. zw. zaliczonych do pokrycia.

W tej ostatniej sumie dolarów jest b. minimalna ilość, tak, że nawet ewentualna dewaluacja dolara nie może narazić Banku Polskiego na straty.

Jak się dowiadujemy zakaz wywozu złota ze Stanów Zjednoczonych nie będzie odnosił się do złota zdeponowanego w bankach amerykańskich przez zagraniczne instytucje emisyjne i finansowe.

Zresztą sprawa ta Polskę interesuje bardzo mało, bowiem Bank Polski ma tylko drobną część swego złota złożoną w Stanach Zjednoczonych.

Warszawa. — Giełda dzisiejsza odbywa się normalnie. Niema tylko notowań dolara i dewiz na Nowy Jork. W obrotach prywatnych zupełny zastój, podaż dolara jest po 8.70, odbiorcy zaś chcą płacić tylko 8.50. Za złoto chcą płacić za dolary 9.30, a za ruble złote 4.95.

Tranzakcyj żadnych niema z powodu braku oddawców.

Do godz. 1-ej zrobiono jedną jedyną transakcję—600 dolarów po 8.60. Zawarte także kilka tranzakcji międzybankowych po 8.50 za dolara.

Zakończenie strajku w Zagłębiach

Sosnowiec. — Strajk demonstracyjny w górnictwie Zagłębia Dąbrowskiego zakończył się.

Katowice. — Stosownie do zapowiedzi strajk zakończył się w sobotę wieczorem. W poniedziałek na całym Śląsku wszyscy górnicy przystąpili normalnie do pracy. Wszędzie panuje zupełny spokój.

Zgon burmistrza Czermaka

Londyn. — Z Miami donoszą, że burmistrz miasta Chicago, Czermak zmarł wskutek ran odniesionych podczas zamachu na prezydenta Reesovelta. W późnych godzinach wieczornych w niedzielę nastąpiło w stanie jego zdrowia nagłe pogorszenie. Chory stracił przytomność i nie mógł rozpoznać nawet najbliższych członków swej rodziny.

Wyniki wyborów do Reichstagu 52 proc. mandatów do parlamentu

Berlin. — Wybory do parlamentu Rzeszy i sejmu pruskiego cechowała niezwykle silna frekwencja wyborców. Osiągnęła ona w wyborach do Reichstagu rekordową cyfrę 81 proc. uprawnionych do głosowania.

W związku z tak licznym udziałem wyborców liczba mandatów w Reichstagu powiększyła się z 587 na 647.

Według prowizorycznych urzędowych obliczeń podział mandatów jest następujący: (w nawiasach mandaty w poprzednim Reichstagu): Narodowi socjaliści 288 (196) Socjaldemokraci 120 (121) Komuniści 81 (100) Centrum 73 (70) Hugenberg — Papen — Stahlhelm 52 (52) Bawarska partja ludowa, 19 (20) Niemiecka partja ludowa, hannowerskiej, chrześcijańsko społeczni 8 (20) Partja państwa 5 (2) Właściciele winnie 1.

Wobec tego, iż obecny Reichstag liczy o 60 posłów więcej, niż poprzedni, aby sobie dokładnie zdać sprawę z przyrostu głosów poszczególnych stronnictw, należy uciec się do cyfr procentowych w stosunku do ogólnej ilości oddanych zgórą 89 milionów głosów.

W nawiasach podajemy procentowy stosunek przy poprzednich wybo-

rach. Narodowi socjaliści 44,1 proc. (33,1 proc.) Socjal - demokraci 18,8 (20,4) Komuniści 12,3 (16,9) Centrum 11,2 (11,9) Hugenberg Papen 7,9 (8,3) Bawarska partja ludowa 2,7 (3,1) Niemiecka partja ludowa 1,8 (1,9) Chrześcijańsko-społ. 0,9 (1,2) Partja państwowa 0,8 (1,0) Większość rządowa składająca się z hitlerowców 288 mand.—44,1 i listy Papen - Hugenberg 52 mand. — 7,9.

W wyniku wyborów w rządzie Rzeszy nie nastąpią żadne przesunięcia. Gabinet zbierze się jutro na narady, podczas których ustalony zostanie termin pierwszego posiedzenia nowego Reichstagu. Odbyły się także wybory do sejmu pruskiego, w których blok rządowy zdobył 254 głosy, natomiast opozycja 220. Tak więc obecne stronnictwa rządowe uzyskały także większość i w sejmie pruskim.

W wyborach do rady miejskiej Brunświku narodowi socjaliści zdobyli 15 mandatów radzieckich wobec 10 poprzednie, socjaliści 12 (14), komuniści bez zmiany 4, niemiecko narodowi 3 (2), niemiecka partja ludowa jeden mandat. Udział w wyborach wyniósł 92,9 proc.

Zakaz wywozu złota z Ameryki Nadzwyczajne zarządzenie Roosevelta

Londyn. — Prezydent Roosevelt ogłosił następującą decyzję rządu amerykańskiego, które weszły w życie w Ameryce wczoraj o pierwszej nad ranem.

1) wszelki wywóz złota zostaje wzbroniony,

2) rząd obejmuje całkowicie kontrolę nad wszystkimi operacjami w złocie wewnątrz kraju,

3) dokonywanie wypłat lub rezerwowanie złota dla obcych krajów nie jest dopuszczalne,

4) przechowywanie złota przez ludność zostaje zakazane, certyfikaty clearinghouse'ów otrzymują moc prawną waluty obiegowej.

Moratorium bankowe zostaje we wszystkich stanach przedłużone do czwartku.

Nowy Jork. — Sekretarz skarbu Woodin oświadczył dobitnie, że Sta-

ny Zjednoczone nie odstąpią od parytetu złota i że tego rodzaju interpretacja ostatnich zarządzeń byłaby poważnym błędem. Minister dodał, że istnieje obecnie stan „waluty kontrolowanej” i uczynił służbę do Szwajcarii, która posiada parytet złota, lecz wprowadziła zakaz wywozu złota. Rozporządzenie wczorajsze oparte jest na t. zw. ustawie o „handlu z wrogiem”, przyjętej w roku 1917 za rządów prezydenta Wilsona i upoważniającej prezydenta do zamknięcia wszystkich banków i ściągnięcia całej waluty w złocie, srebrze lub banknotach do skarbu państwa. Głównym celem ustawy jest ochrona depozytów bankowych i ujawnienie olbrzymich sum w złocie i walucie obiegowej, które to sumy jak przypuszczają, są przez ludność tezauryzowane.

Proces Gorgonowej przed trybunałem krakowskim

Kraków. — Rozpoczął się tu proces Rity Gorgonowej, oskarżonej o zabójstwo Lusi Zarembianki.

Zainteresowanie ze strony publiczności, stosunkowo niewielkie, natomiast b. licznie reprezentowana jest prasa krajowa, są także na sali obecni korespondenci pism zagranicznych.

Punktualnie o godz. 9 rano policjanci wprowadzają na salę oskarżoną, z więzienia.

Gorgonowa jest blada, ubrana w czarną suknię i czarne futro. Oskarżona zajmuje miejsce na ławie podsądnych. — Jest widocznie wzruszona.

Na wstępie przystąpiono do wybo-

Maj wstaje w pewnej chwili i zwraca się do przewodniczącego:

— Panie przewodniczący jest mi słabo.

Na żądanie sądu biegły dr. Janowski oświadcza, że przysięgły Maj jest chory na objawy cierpienia serca i nie może brać udziału w rozprawie.

Miejsce jego zajmuje zastępca Kronicki, poczem następuje odczytanie wyroku i motywów Sądu Najwyższego.

Z kolei Gorgonowa przystąpiła do składania wyjaśnień nie przyznając się do winy, odpowiadając na pytania głosem widocznie wzruszonym. Po podaniu swych generalji, przechodzi oskarżona do krytycznego dnia. Spędziła ona cały ten dzień w Brzuchowicach, gdzie popełniona została zbrodnia. Już po kolacji przyjechała o godz. 20.50 ze Lwowa ś. p. Lusia Zarembianka i obie poszły spać. Wkrótce też twardo zasnęła. Z twardego snu obudził ją krzyk: „Lusie zamordowali”. Zerwała się natychmiast z łóżka i wraz z Zarembą i Stasiem przypadła do łóżka Lusi.

Przewodniczący zadaje oskarżonej szereg drobnych pytań m. in. — ty cząc się dzagana. Gorgonowa oświadcza, że służył on do wyrabiania przerebli i mógł wpaść do wody. Oskarżona nie brała go do ręki.

Na tem przerwano przesłuchanie oskarżonej i odłożono proces do dnia dzisiejszego.

Rektorzy nie ustępują Dymisja rektora Ujejskiego

Warszawa. — Rektorzy lwowskich Wyższych Zakładów Naukowych oświadczyli PAT-owi, że nie zamierzają rezygnować ze swych stanowisk.

Warszawa. — Na posiedzeniu senatu akademickiego Uniwersytetu Warszawskiego rektor prof. dr. Józef Ujejski złożył na ręce senatu swą dymisję z urzędu rektora.

Na najbliższym posiedzeniu senat zdecyduje się, czy dymisja rektora będzie przyjęta. Posiedzenie to ma się odbyć we środę.

Dymisja rektora Ujejskiego jest wyrazem stanowiska świata naukowego wobec nowej ustawy o szkołach akademickich.

Podpalacz Reichstagu hitlerowcem?

Paryż. — Londyński korespondent „Le Petit Journal” podaje wczoraj wieczorem z Monachjum sensacyjną informację.

Minister spraw wewnętrznych Frick polecił przedsięwzięcie wszelkich środków, ażeby nie dopuścić do rozpowszechniania przez prasę wiadomości, podanej przez jeden z dzienników saskich, według której Holender van der Luebbe, oskarżony o podpalenie Reichstagu, był przez dwa dni gościem jednego z leaderów partji hitlerowskiej, któremu złożył piśmienną deklarację, że jest narodowym socjalistą.

Frick nie chce dopuścić, ażeby czyniono w związku z tym faktem niepokojące refleksje i obawiając się innych jeszcze rewelacji, wogóle stosuje odpowiednie środki zapobiegawcze.

Z KRAJU.

Encyklopedia uratowała mieszkanie przed kradzieżą

Czesław Krajewski student U. W. mieszkał jako sublokator w domu przy ulicy Ordynackiej 10. Zdarzyło się, iż wczoraj rano wszyscy domownicy wyszli i student został sam w trzypokojowym mieszkaniu.

Zaczytany w olbrzymim tomie encyklopedji nie słyszał jak dwaj złodzieje wylamali zamek u drzwi wejściowych i zaczęli plądrować mieszkanie.

Gdy jeden z nich uchylił drzwi i zajrzał do pokoju w którym Krajewski czytał encyklopedję — zdumienie obydwu było jednakie.

Student pierwszy doszedł do przytomności i bez namysłu puścił na głowę oniemiałego złodzieja wielki tom „in octave“, oprawny w ciolęcą skórę. Cios był dobrze wymierzony. Złodziej padł bez przytomności. Wówczas jego towarzysza rzucił się do ucieczki. Za uciekającym pospieszył p. Krajewski. Rozpoczęła się gonitwa, która zakończyła się ujęciem niefortunnego włamywacza.

Okazał się nim Wiktor Borkowski. Towarzysza jego Marjana Malina przy pomocy strumienia wody wrócić do omdlenia i obu odprowadzono do urzędu śledczego.

Mord na lotnisku warszawskim aktem zemsty osobistej

(—) Dochodzenie w sprawie tajemniczego mordu na Okęciu o którym wczoraj donosiliśmy, doprowadziło do ustalenia tożsamości zamordowanego, co z początku napotykało na duże trudności.

Obdukcja zwłok i miejsca mordu wskazywały na to, że zbrodniarzem specjalnie chodziło o zatarcie tożsamości ofiary. W tym celu wydarli zamordowanemu kieszenie z ubrania zabierając wszystkie dokumenty. Nadto przejechali kilkakrotnie kołami wozu po twarzy trupa, chcąc ją całkowicie zmasakrować.

W czasie dokładnych oględzin ubrania zabitego znaleziono za podszewką kamizelki wezwanie do sądu w Grójcu w charakterze świadka, które wysunęło się za podszewką z rozdartej kieszeni. Wezwanie opiewało na nazwisko Stanisława Wysockiego, mieszkańca wsi Zacisze, gm. Kobylia pow. Grójeckiego.

Ustalono, że zabitym jest istotnie Stanisław Wysocki, właściciel wiatraku w tej wsi. Pozostawił on żonę i czworo dzieci.

Wszystkie ślady wskazują na to, że padł on ofiarą mordu na tle porachunków osobistych.

Energiczne śledztwo prowadzone przez wydział śledczy policji powia-

Nowootworzony
Zakład Krawiecki ubiorów męsk. i damskich
Ludwika Bartnika
Częstochowa, ul. Dąbrowskiego nr 8.
Wykonuje zamówienia tanio, szybko i solidnie. — Najświeższy krój. — Najnowsze żurnale. — Obfita kolekcja materiałów bielskich.

Napad rabunkowy na inkasenta Bandyta zbiegł nic nie zrabowawszy

Wczoraj około godz. 18-ej liczni przechodnie w Warszawie na ulicy Świętokrzyskiej w pobliżu Nowego Świata zostali zaalarmowani rozpaczliwymi krzykami o pomoc.

Okazało się, że w bramie domu Nr. 7 przy ul. Świętokrzyskiej nieznanemu osobnikowi napadł na jednego z lokatorów tego domu, inkasenta Huty Bankowej Stanisława Plenickiego. Bandyta uderzył inkasenta łomem w głowę.

Plenicki upadł na bruk, zalewając się krwią. Wówczas bandyta usiłował wyrwać Plenickiemu teczkę, w której znajdowało się kilka tysięcy zł. Pieniądze te Plenicki podjął wczoraj w godzinach rannych w centrali P. K. O.

Bandyta jednak, korzystając z zamieszania zdołał zbiec, nie zrabowawszy.

Plenickiego opatrzył lekarz pogotowia.

Ujęcie bandy kasiarzy przy pomocy daktyloskopji

Banda kasiarzy, która dokonała zamachu na Warszawskie Laboratorium Chemiczne przy ul. Złotej 61 została już zdemaskowana i osadzona pod kluczem. Do wytropienia złodziei przysłała z pomocą daktyloskopja.

Złoczyńcy po włamaniu się do lokalu laboratorium rozpruli kasę ogniotrwałą, rabując pakiet akcyj Banku Polskiego. Następnie splądrowali lokal, zabrali 4 maszyny do pisania oraz arytmometr.

W czasie pracy kasiarze nie posługiwali się rękawiczkami i zaniedbali zmyć ślady. Dzięki temu na kasie i na różnych sprzętach pozostała masa odcisków palców, które zostały sfotografowane i przesłane do daktyloskopji w brygadzie rozpoznawczej urzędu śledczego. Tam w albumie wszystkie odciski zostały zidentyfikowane z odblaskami palców 4 ech zawodowych złodziei-kasiarzy.

Na tej podstawie zostali aresztowani Bolesław Wąsik lat 22, Marjan

Gutewski lat 25, Henryk Laskowski lat 24 i Edward Wójcik lat 22.

Aresztowani przyznali się do włamania.

Z polecenia sędziego śledczego wszyscy zostali osadzeni w więzieniu sądowym. Skradzione przedmioty wróciły do prawych właścicieli.

Ze świata.

Przypadkowe odkrycie skarbcza w pobliżu Forum Augusta w Rzymie

(X) Przy burzeniu zabudowań w pobliżu Forum Augusta w Rzymie celem połączenia całego kompleksu ruin dawnych forum cesarskich, pewien murarz rozbijając kilofem ścianę w jednym z domów znalazł pod warstwą cegieł płytę żelazną. Był to rodzaj kasy ogniotrwałej zamurowanej kompletnie w ścianie, w której znajdował się szereg paczek owiniętych w dzienniki, noszące datę 1888 r. Po zbadaniu zawartości okazało się, iż zawierają one prawie 17 kg. złotych monet i biżuterji. Wśród monet znaleziono rzadkie okazy monet rzymskich z czasów Augusta Nerona i Trajana oraz kilka monet wschodniego cesarstwa bizantyjskiego, wreszcie monety papieskie z czasów Juljusza II, monety z czasów Filipa III i IV, Piusa X, Napoleona III i wreszcie Humberta I go. Ponadto jedna z paczek zawiera 72 pierścionki z których kilka z kamieni niepośledniej wartości oraz z kilka medaljonów artystycznie wykonanych, pochodzących z XVI.

Przypuszczalna wartość skarbu wynosi ponad milion lirów.

Jak się okazało podczas poszukiwań w zburzonym domu mieszkał w swoim czasie antykwaryusz Franciszek Martinetti, zmarły około 35 lat temu. Martinetti uważany był za bardzo bogatego kupca biżuterji. Po śmierci okazało się iż pozostawił jedynie kolekcję monet antycznych i stosunkowo niewielką sumę pieniędzy. Pomimo poszukiwań dokonanych przez spadkobierców nie udało się odnaleźć schowku, w którym Martinetti przechowywał jak się okazało obecnie, najcenniejsze okazy swych kolekcji. g

Lekarze angielscy polecają usuwać migdały

(X) W angielskim świecie lekarskim panuje szal wycinania migdałów. Statystyka wykazuje w roku zeszłym przeszło 110.000 takich operacji, dokonanych na młodzieży szkolnej.

Redakcja „Daily Expressu“, zaintrygowana tak wielką ilością zbędnych migdałów udzieli angielskich, zainteresowała w tej sprawie higienistów szkolnych.

Okazuje się, że medycyna nie jest jednomyślna na punkcie usuwania powiększonych migdałów. Mimo to większość laryngologów twierdzi, że powiększone migdały wywołują chroniczne zapalenie spojówek ocznych.

A są i tacy, którzy utrzymują, iż para niewinnych migdałków jest odpowiedzialna za wszelkie dolegliwości, w starszym wieku z reumatyzmem włącznie.

KĄCIK RADJOWY.

Warszawa, środa 8 marca:

- 12.10 Płyty gramofonowe.
- 15.35 Program dla dzieci.
- 17.00 Płyty gramofonowe.
- 18.00 Odczyt dla maturzystów.
- 18.25 Muzyka lekka z kawiarni
- 19.45 Prasowy dziennik radiowy.
- 21.00 Koncert.
- 22.00 „Na widnokręgu“.
- 22.15 Muzyka taneczna.
- 22.40 Odczyt w jęz. esperanckim.
- 23.00 Muzyka taneczna z danc.

Zgubiono książkę Kasy Chorych Nr 41867 na imię Marji Michalewskiej

Biurow „WAWEL“ posiada największy wybór realności, najkorzystniejszą cenę przy kupnie i sprzedaży. — Zgłoszenia przyjmuje, oraz informację udziela bezpłatnie: Biuro „WAWEL“ Kraków, Grodzka 60, tel. 108—60 (30—13)

Do sprzedania dom z placem frontowym na dwie ulice, przy torze kolejowym w Częstochowie. Wiadomość w Administracji „Kurjera“

Student udziela korepetycji w zakresie 8 klas, oraz przygotowuje do gimnazjum. Wiadomość w Redakcji „Kurjera“ pod „St.“ 23—9

Młoda osoba, inteligentna poszukuje zajęcia u samotnego pana — Chętnie na plebanję. Zna się na lepszej kuchni i gospodarstwie i może samodzielnie poprowadzić dom. Najlepsze referencje na żądanie. Warunki b. przystępne. Wiadomość w Redakcji „Kurjera“ dla „Inteligentna“.

Sprzedam cyfrę harfową koncertową, system amerykański, oraz jasne dębowe biurko. Wiadomość: Stradom ulica Kościelna 91.

Biuro Dzienników i Ogłoszeń

„RENOMA”

wł. Marjan Żukowski

Częstochowa, Aleja 21, tel. 448

PRZYJMUJE: Ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych,
POLECA: Dzienniki i czasopisma krajowe i zagraniczne
SPRZEDAJE: Wyroby tytoniowe, papierosy, oraz znaczki stemplowe, pocztowe, weksle i t. p.

KALENDARZE NA ROK 1933.

OBSŁUGA SZYBKA I SOLIDNA

Sprzedaż wyrobów fabryki ŻYRARDÓW i in.

Marja Garbcówna

Radomsko, Reymonta 1.

Kołdry, serwety, ręczniki, firanki, płótna. Wyrób przemysłu ludowego.

(4)

Jeśli chcesz: zasięgnąć porady prawnej, napisać podanie, skargę, apelację, rekurs, by szybko i pomyślnie zostały załatwione, sporządzić formalną umowę kupna, sprzedaży lub dzierżawy, wygrać proces, odroczyć termin wypłaty długów do lat 3, w myśl rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 23 sierpnia 1932 r., ściągnąć pieniądze z weksłu — udaj się z całym zaufaniem do najstarszego cieszącego się zaufaniem w Radomsku biura:

„POMOC PRAWNA“

Radomsko, róg ulicy Częstochowskiej i Żeromskiego Nr 9 (w podwórzu)

a przekonasz się, że to, co zostanie napisane lub też przeprowadzone przez Biuro odniesie pożądany skutek i będzie Cię kosztowało bardzo tanio.

Redaktor i Wydawca: JÓZEF WAJZNER.

Nakładem Spółdzielni Wydawniczej „DRUKARZ“

Druk. „Udziałowa“ w Częstochowie, ul. Panny Marji 41.

Żądajcie u każdego sprzedawcy tylko KURJER CZĘSTOCHOWSKI z bezpłatnym dodatkiem powieściowym